

Predmet: Pane Bulat i Rade Vranešević – *Banski Kovačevac*

Viši sud u Beogradu, Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K.V. 3/08

Glavni pretres, 15.03.2010.

Izveštaj: Gojko Pantović, posmatrač FHP-a

Objavlivanje presude

Sudsko veće donelo je osuđujuću presudu kojom optužene Bulata i Vraneševića osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od petnaest (15) godina, odnosno dvanaest (12) godina u koje im se uračunava vreme provedeno u pritvoru.

Sud je na osnovu iskaza 48 svedoka, od kojih 45 saslušanih na glavnom pretresu, utvrdio da su se jednog dana između 19. i 23.03.1992. godine optuženi Bulat, kao pomoćnik komandanta za bezbednost 2. bataljona 19. brigade vojske Republike Srpske Krajine tada u SNB uniformi i optuženi Vranešević, vojnik 4. čete 2. bataljona, u civilnoj odeći, tamne kožne jakne, sreli u Vrginom mostu gde su konzumirali alkohol. Promenili su lokaciju i nastavili su da piju nakon čega su otišli u Basnki Kovačevac, gde ih je autom prebacio Đuro Samardžija. Otišli su u komandu 1. odeljenja 3. voda 5. čete i od komandanta Save Malobabića tražili sakupljanje civila radi njihovog izmeštanja sa teritorije borbenih dejstava. Vojnik Marko Mamula doveo je civile Grgu Mihalića i njegovu suprugu Baru, dok je vojnik Mile Vučinić doveo Katu Mihalić, Veroniku Krupić, Maru Lesar i Maru Čerek. Skupili su ih u jedno dvorište ispred kuće sa bojem osam, nakon čega je optuženi Bulat otišao u komandu 2. odeljenja 3. voda. 5. čete i komandantu Đuri Krivokući naredio da sem stražara niko ne bude napolju. Optuženi Bulat i Vranešević tražili su novac od civila nakon čega su zapucali na njih, optuženi Bulat iz pištolja marke *šorpion*, a optuženi Vranešević iz automatske puške. Optuženi Bulat primetio je da je Grga Mihalić još uvek pokazivao znake života, nakon čega mu je prišao i *overio ga* sa nekoliko hitaca. Tada su ubijeni Grga Mihalić, Bara Mihalić, Kata Mihalić, Veronika Krupić, Mara Lesar i Mara Čerek. Odmah po prestanku pucnjave Đuro Čeko i Rade (Nikola) Malobabić istrčali su iz kuće koja se nalazila nedaleko od mesta događaja i na licu mesta zatekli šest, sedam leševa i kraj njih optužene Bulata i Vraneševića sa oružjem u rukama, kako broje novac i listaju neke papire. Optuženi su tražili od njih dvojice da im pomognu da bace tela ubijenih u bunar što su oni odbili. Nakon što su bacili tela u bunar, na zahtev optuženog Bulata, bunar je srušen eksplozivnom napravom. Cela komanda 2. bataljona sutradan je bila kod bunara i organizovala je vađenje i transport tela ubijenih civila. Adam Samardžija i Rade Mraović izvadili su civile, nakon čega su ih stavili u vršloge za žito i pet tela odvezli i spalili, dok je jedno telo spaljeno u dvorištu gde su civili i ubijeni. Optuženi Bulat sve vreme je pretio minerima i ostalim vojnicima da ćute i ne pričaju ništa o događaju. Na ovaj način su optuženi izvršili krivično delo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ, u saizvršilaštvu u vezi sa čl. 22 KZ SRJ. Delo su izvršili sa direktnim umišljajem u stanju bitno smanjene računljivosti.

Sud je u obrazloženju naveo da nije poverovao svedočenju optuženog Bulata da je po naredbi komandanta Dragana Pajića otišao u Banski Kovačevac radi prenošenja naredbe o povećanju borbene gotovosti jedinice i izmeštanju civila iz zone borbenih dejstava, te da nije bio na licu mesta kada se desilo ubistvo civila. U odbrani je optuženi naveo da je tada bio sa Jovanom Malobabićem, da bi kasnije promenio iskaz. Nijedan od svedoka nije potvrdio njegove

navode. Sud nije poverovao ni svedočenju optuženog Vraneševića, koji se branio da je bio na licu mesta ali da je bio samo posmatrač događaja, te da je optuženi Bulat ubio civile i da je u trenutku ubistva u rukama nosio *šorpion* i automatsku pušku. Veće je poverovalo optuženom Vraneševiću u delu gde navodi da optuženi Bulat *overava* Grgu Mihalića. Đuro Čeko i Rade (Nikola) Malobabić istrčali su odmah nakon pucnjave i zatekli optužene sa oružjem i kraj njih tela ubijenih civila. Svedok Rade Mraović naveo je da je vadio tela i da je optuženi Bulat od njega tražio da spali tela ubijenih civila, kao i da je pretio svima da ćute i ne pričaju ništa o događaju. Svedok Petar Škaljac naveo je da je Mile Malobabić uleteo u 1. odeljenje i rekao da mu je *Pane tražio pušku, da mu je nije dao i da je optuženi Bulat ubio babe*. Prema navodima svedoka Marka Mamule, nakon ubistva i bacanja civila, optuženi Bulat je poslao optuženog Vraneševića da ga dovede. Dok su išli zajedno optuženi Vranešević mu je rekao Mamuli da je ubio civile i da su Hrvati njemu pobili porodicu za vreme Drugog svetskog rata.

Sud je prihvatio nalaz i mišljenje veštaka da su optuženi izvršili krivično delo u stanju bitno smanjene računljivosti usled alkoholisanog stanja u kom su bili, što su potvrdili svedoci Stanko Čiča, Rade (Nikola) Malobabić i Petar Škaljac. Kao olakšavajuće okolnosti uzete su u obzir neosuđivanost optuženih kao i stanje bitno smanjene računljivosti. Sa druge strane, kao otežavajuće okolnosti naveden je položaj optuženog Bulata koji je tada bio pomoćnik komandanta za bezbednost, starost i nemoć ubijenih žrtava, kao i sknavljenje njihovih tela bacanjem u bunar, njihovo odvoženje i spaljivanje radi prikriivanja zločina.

Sud je naveo da su optuženi Bulat i Vranešević, umesto da učestuju u borbenim aktivnostima na liniji fronta odlučili da se kukavički obračunaju sa starim i nemoćnim civilima, pritom računajući da će od njihove pljačke imati neke koristi. Sud je na kraju naveo sramotnu ulogu koju je odigrao komandant Dragan Pajić i njegov 2. bataljon koji je učestvovao u prikriivanju zločina o odluci da tome ćuti i dan danas.

Sud je optuženom Bulatu produžio pritvor, dok je prema optuženom Vraneševiću odredio pritvor koji će trajati do pravosnažnosti presude.